

Załącznik
do uchwały Nr XXXVII/313/2018
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 28 marca 2018 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
W INOWROCŁAWIU W 2017 ROKU
ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.**

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej ustawą, zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Ustawa wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatu w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gmin, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

Art. 182 ust. 5 ustawy stanowi: „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.”.

W Powiecie Inowrocławskim Zarządzeniem Nr 77/2011 Starosty Inowrocławskiego z 10 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 76 ust. 15 ustawy stanowi: „Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.”.

I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Rada Powiatu Inowrocławskiego Uchwałą Nr XXXIV/286/2017 z 22 grudnia 2017 r. przyjęła Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2018-2020, który zakłada powstawanie w każdym roku nowych zawodowych rodzin zastępczych.

Uwzględniając lokalne uwarunkowania i możliwości finansowe powiatu, Program ustanawia kierunki działań w perspektywie trzyletniej, których głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci.

Głównym celem Programu jest „Stworzenie warunków dla skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na jej formy rodzinne”.

Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce powinny zajmować rodzinne formy. Mają one ogromną przewagę nad instytucjonalnymi formami nie tylko z uwagi na skutki społeczne, w tym przede wszystkim dobro dziecka, ale także z punktu widzenia skutków ekonomicznych. Koszty opieki i wychowania dziecka w każdej z rodzinnych form pieczy zastępczej są znacznie niższe niż w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Mając to na uwadze zakłada się, że podstawowymi formami pieczy zastępczej będą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Pieczą zastępczą powinna mieć charakter jedynie okresowy i wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, zmierzać do integracji dziecka z jego rodziną biologiczną. Dziecko, postanowieniem sądu, może zostać umieszczone w jednej z dwóch form pieczy zastępczej:

- rodzinnej,
- instytucjonalnej.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2017 r. wyniosła ogółem 394 dzieci, wobec 408 dzieci w 2016 r., co oznacza spadek o 3,43%.

Stan rodzin zastępczych na 1 stycznia 2017 r. - 166 rodzin zastępczych, w których przebywało 217 dzieci. Stan rodzin zastępczych na 31 grudnia 2017 r. – 154 rodziny zastępcze, w których przebywało 211 dzieci.

W 2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wypłacało świadczenia 183 rodzinom zastępczym, w których przebywało 266 dzieci, w tym rodzin niezawodowych było 44 i przebywało w nich 55 dzieci oraz 12 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 54 dzieci. Utworzonych zostało 17 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 24 dzieci.

Poniżej w tabeli przedstawiono liczbę rodzin zastępczych i dzieci w poszczególnych gminach.

Nazwa gminy	liczba rodzin zastępczych	liczba dzieci
Dąbrowa Biskupia	1	1
Inowrocław	11	20
Gniewkowo	15	21

Janikowo	12	15
Kruszwica	15	24
Miasto Inowrocław	99	121
Pakość	16	25
Rojewo	4	13
Złotniki Kujawskie	10	26

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci w wieku:	157	55	54	22	6
poniżej 1 roku	0	0	2	0	0
od 1 roku do 3 lat	12	2	22	15	1
4- 6 lat	8	6	10	6	0
7-13 lat	61	18	15	1	3
14-17 lat	49	14	3	0	1
18-24 lat	27	15	2	0	1

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
	dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
rodziny zastępcze spokrewnione	157	9	2	9	20	6	111
rodziny zastępcze niezawodowe	55	1	4	3	7	1	39
rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	54	8	4	12	12	3	15

pogotowia rodzinnego	22	5	5	5	7	0	0
specjalistyczną	6	0	0	1	0	0	5

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	157	55	54	22	6
sieroctwa	2	4	1	0	0
półsieroctwa	13	6	0	0	0
uzależnienia rodziców od alkoholu	69	24	30	12	6
przemocy w rodzinie	1	1	3	3	0
bezzradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	34	9	13	6	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	8	4	1	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	8	2	4	1	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	14	3	2	0	0
ubóstwo	0	0	0	0	0
inne	6	2	0	0	0
dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0
małoletnie matki	2	0	0	0	0

W omawianym okresie rozwiązaniu uległo 29 rodzin zastępczych i 55 dzieci opuściło rodziny zastępcze, w tym 25 dzieci usamodzielniało się, 13 dzieci powróciło do rodziców,

1 dziecko umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 7 dzieci trafiło do innych rodzin zastępczych, 9 dzieci trafiło do rodziny adopcyjnej.

Na dzień 1 stycznia 2017 r. w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, którym wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną zapewnia Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu, przebywało 93 dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. przebywało 105 dzieci, wszystkie z terenu Powiatu Inowrocławskiego.

W 2017 r. w placówkach przebywało w sumie 128 dzieci. Wydano 33 skierowania.

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
dzieci w wieku:	128	128	0	0	0
poniżej 1 roku	2	2	0	0	0
od 1 roku do 3 lat	2	2	0	0	0
4-6 lat	8	8	0	0	0
7-13 lat	52	52	0	0	0
14-17 lat	45	45	0	0	0
18-24 lat	19	19	0	0	0

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
dzieci umieszczone w placówce ogółem	do 3 miesiący	powyżej 3 do 6 miesiący	powyżej 6 do 12 miesiący	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
128	9	5	22	22	16	54

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na skutek	liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
dzieci umieszczone w placówce, z tego na skutek:	128	128	0	0	0
sieroctwa	0	0	0	0	0
półsieroctwa	0	0	0	0	0
uzależnienia rodziców od alkoholu	57	57	0	0	0
przemocy w rodzinie	0	0	0	0	0
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	61	61	0	0	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	5	5	0	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0
nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0
ubóstwa	0	0	0	0	0
inne	3	3	0	0	0
dzieci cudzoziemców	1	1	0	0	0
małoletnie matki	1	1	0	0	0

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak, by przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem.

Stosownie do treści art. 145 ust. 4 przywołanej ustawy warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Osobie usamodzielnianej przysługują następujące formy pomocy.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie – przysługuje po ukończeniu nauki. Wysokość ww. pomocy uzależniona jest od okresu przebywania w rodzinie zastępczej lub placówce. Pomoc ta przysługuje osobie przebywającej w spokrewnionej rodzinie zastępczej przez okres co najmniej 3 lat i nie może być niższa niż 3 300 zł. Dla usamodzielnianych wychowanków, opuszczających niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze pomoc ta wynosi minimum 1 650 zł jeśli wychowanek przebywał w pieczy ponad rok i nie mniej niż 6 600 zł w przypadku przebywania w pieczy ponad trzech lat.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 500 zł miesięcznie – przysługuje wychowankom do 25 roku życia, jeżeli kontynuują naukę. Pomoc ta przysługuje, jeżeli usamodzielniany wychowanek przebywał w spokrewnionej rodzinie zastępczej ponad trzy lata lub ponad rok w przypadku wychowanków pozostałych form pieczy zastępczej.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie,
- zmieniła trzykrotnie bez uzasadnionych powodów, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych przysługuje wychowankom kontynuującym naukę zamieszkałym w mieszkaniach chronionych, bursach i wynajmującym mieszkania.

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie – przysługuje wychowankom rodzin i placówek i wynosi minimum 1 500 zł a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie mniej niż 3 000 zł.

Pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu w 2017 r. było 153 usamodzielnianych wychowanków, w tym 95 z rodzin zastępczych, 50 z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 8 z młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych, z czego:

- 1) pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki zostało objętych 85 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 78;
- 2) pomocą na zagospodarowanie zostało objętych 17 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 18;
- 3) pomocą na usamodzielnienie zostało objętych 19 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 12;
- 4) pomocą mieszkaniową zostało objętych 8 wychowanków rodzin zastępczych, w roku ubiegłym 4;
- 5) pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki było objętych 46 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 46;
- 6) pomocą na zagospodarowanie zostało objętych 7 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 14;
- 7) pomocą na usamodzielnienie zostało objętych 11 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 8;
- 8) pomocą mieszkaniową zostało objętych 15 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, w roku ubiegłym 11;
- 9) pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki zostało objętych 7 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych, w roku ubiegłym 10;
- 10) pomocą na usamodzielnienie został objęty 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego, w roku ubiegłym 3;
- 11) pomocą mieszkaniową został objęty 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego, w roku ubiegłym 3.

W okresie sprawozdawczym wydano w powyższym zakresie 328 decyzji administracyjnych, z czego:

- 1) na kontynuowanie nauki 152 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych, 73 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 9 dla usamodzielnianych z młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych;
- 2) na zagospodarowanie 17 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych oraz 7 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) na usamodzielnienie 19 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych, 8 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 1 dla usamodzielnianego z młodzieżowego ośrodka wychowawczego;
- 4) na pomoc mieszkaniową 12 dla usamodzielnianych z rodzin zastępczych, 29 dla usamodzielnianych z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 1 dla usamodzielnianego z młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

Praca z usamodzielnianym wychowankiem odbywa się zgodnie z założeniami indywidualnego programu usamodzielnienia. Pracownicy socjalni monitorują realizację programów usamodzielnienia dla wychowanków. W sytuacji braku wsparcia najbliższego środowiska rodzinnego wychowanków (brak kandydatów na opiekuna usamodzielnienia), pracownicy podejmują się pełnienia funkcji opiekunów usamodzielnienia. Pracownicy obok realizacji zadań mających na celu przyznanie świadczenia w formie finansowej bądź rzeczowej, świadczą wychowankom również pomoc w formie wsparcia i pracy socjalnej. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych służy przede wszystkim wzmocnieniu klientów, odzyskaniu bądź nabywaniu przez nich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Celem naczelnym każdego podejmowanego działania jest życiowe usamodzielnienie wychowanków w zgodzie z obowiązującymi normami społecznymi. Głównym problemem usamodzielniających się wychowanków jest pozyskanie własnego mieszkania.

Pracownik socjalny podejmując współpracę z usamodzielnianym wychowankiem i jego rodziną, ocenia sytuację oraz określa występujące trudności wymagające wsparcia. Podejmowane działania są zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji. W ramach pracy socjalnej na rzecz wychowanków podejmowano działania:

- 1) określanie potrzeb i oczekiwań wychowanków na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych oraz rozmów;

- 2) motywowanie do zmian mających na celu poprawę sytuacji bytowej wychowanków i ich rodzin;
- 3) monitorowanie sytuacji wychowanków pod kątem wywiązywania się z dokonywanych ustaleń;
- 4) motywowanie wychowanków do kontynuowania nauki;
- 5) współpraca ze szkołami, instytucjami i innymi placówkami w celu ustalenia sytuacji dotyczącej kontynuowania nauki przez usamodzielnianych wychowanków;
- 6) ustalanie czy wychowankowie posiadają ubezpieczenie zdrowotne i informowanie ich o możliwości ubezpieczenia i o konsekwencjach w sytuacji braku ubezpieczenia zdrowotnego;
- 7) udzielanie informacji o uprawnieniach i przysługujących świadczeniach z innych instytucji;
- 8) udzielanie pomocy w pisaniu pism urzędowych, np. podań, wniosków w celu uzyskania przysługujących świadczeń;
- 9) zapewnienie wychowankom dostępu do specjalistycznej pomocy poprzez informowanie o możliwości wsparcia psychologicznego, prawnego;
- 10) współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, sądami, organizacjami społecznymi na rzecz usamodzielnianych wychowanków.

4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. wszystkie rodziny zastępcze, które złożyły wniosek o objęcie opieką koordynatora taką pomoc otrzymały. Pozostałe rodziny wspierał pracownik socjalny Centrum.

Osoby zgłaszające się do PCPR otrzymują kompletne informacje związane z możliwością utworzenia rodziny zastępczej i specyfiką funkcjonowania rodzinnej pieczy. Kandydatom udzielana jest pomoc w wypełnieniu dokumentacji, pozyskaniu dokumentów niezbędnych do kwalifikacji.

Centrum posiada autorski program do szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego pn.: „Sztuka

rodzicielstwa zastępczego”. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili kwalifikację 11 kandydatów na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, która obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2017 r. zostało przeszkolonych 6 kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze programem Centrum, a 5 kandydatów uczestniczyło w warsztatach szkoleniowych organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w ramach projektu „Rodzina w Centrum”. Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu jest umieszczona procedura kwalifikowania kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze.

Centrum kontynuuje promocję rodzicielstwa zastępczego na terenie gmin naszego powiatu. 4 czerwca 2017 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Sołectwa Wielowieś w Gminie Pakość został zorganizowany festyn z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego i Dnia Dziecka. Dla najmłodszych czekały rozmaite atrakcje m.in. zabawy z klaunem, akrobacje na dmuchanych zamkach i trampolinach. Wszyscy uczestnicy zabawy uraczyli się naturalnym sokiem jabłkowym produkcji mieszkańca Wielowsi jak i pysznym ciastem upieczonym przez opiekunów zastępczych oraz panie z Koła Gospodyń Wiejskich. Deszcz, który przez chwilę towarzyszył zabawie, nie zagasił grilla i apetytu na pyszną kiełbasę. Uczestnicy festynu mogli dopytać się o specyfikę funkcjonowania rodzin zastępczych, a wspólne biesiadowanie stworzyło idealne warunki do wymiany doświadczeń w opiece nad dziećmi i promocji rodzicielstwa zastępczego.

8 grudnia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu zorganizowało spotkanie mikołajkowe dla dzieci z rodzin zastępczych i ich opiekunów w Młodzieżowym Domu Kultury w Inowrocławiu. Spotkanie uświetnił występ aktorów z Teatru „Fuzja” w Poznaniu, którzy wystawili spektakl pn.: „Takich świąt jeszcze nie było”. Milusińscy mieli dużo zabawy, uczestniczyli w konkursach, animacjach ze Śnieżynką, wszyscy mogli poczęstować się świątecznym ciastem.

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego 30 maja 2017 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski docenił naszą zawodową rodzinę zastępczą o charakterze pogotowia rodzinnego za trud włożony w opiekę i wychowanie małoletnich przebywających w pieczy zastępczej. Od 2010 r. opiekunowie stworzyli dom dla 27 małych podopiecznych.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu, zapewnia wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną placówkom opiekuńczo-wychowawczym i ma siedzibę w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 133a. W strukturach Ośrodka funkcjonuje 7 placówek z 98 miejscami, w których przebywają dzieci umieszczone na podstawie postanowień sądów, są to:

- 1) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 1 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Ewa” przy ul. Konwaliowej 6;
- 2) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Agata” przy ul. Tadeusza Śliwaka 4;
- 3) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 3 w Gniewkowie – Dom dla dzieci „Alicja” przy ul. Dworcowej 9a;
- 4) Placówka opiekuńczo-wychowawczej nr 4 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Nina” przy ul. Stanisława Kielbasiewicza 9;
- 5) Placówka opiekuńczo-wychowawca nr 5 w Orłowie – Dom dla dzieci „Julia” w Orłowie nr 52;
- 6) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 6 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Anna” przy ul. Sportowej 4;
- 7) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 8 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Karolina” przy ul. Dworcowej 18.

Pracownicy poszczególnych placówek oraz OWDiR-u zapewniali dzieciom opiekę i wychowanie oraz zaspokajali ich niezbędne potrzeby: zajęcia wychowawcze, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym również odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne. Zapewniano dzieciom kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych. Podejmowano działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Dane dotyczące funkcjonowania placówek przedstawiają poniższe tabele:

Placówka	liczba miejsc statutowych	średnia liczba wychowanków	stan wychowanków na 31.12.2017	koszt utrzymania w zł
Dom dla dzieci „Ewa”	14	14	14	3 861,97
Dom dla dzieci „Agata”	14	14	14	4 150,48
Dom dla dzieci „Alicja”	14	15	13	4 262,60
Dom dla dzieci „Nina”	14	13	18	4 469,82
Dom dla dzieci „Julia”	14	16	14	3 519,68
Dom dla dzieci „Anna”	14	16	17	4 092,46
Dom dla dzieci „Karolina”	14	15	15	4 071,59
Razem	98	103	105	

Placówka	przeciętne zatrudnienie w etatach	średnie wynagrodzenie w zł
Dom dla dzieci „Ewa”	7,5	3 031,54
Dom dla dzieci „Agata”	8,34	3 204,07
Dom dla dzieci „Alicja”	7,67	3 408,21
Dom dla dzieci „Nina”	7,79	3 094,80
Dom dla dzieci „Julia”	7,79	2 801,75
Dom dla dzieci „Anna”	9,73	2 955,75
Dom dla dzieci „Karolina”	8,71	2 849,51
OWDIR	18,21	3 515,65

6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu podejmuje działania propagujące ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez następujące działania.

1. Na terenie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu wywieszane były plakaty zachęcające do podjęcia się funkcji rodziny zastępczej.
2. Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu umieszczone były informacje, wraz z wymaganymi dokumentami, dotyczące możliwości zostania rodziną zastępczą.
3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali osobom zainteresowanym założeniem rodziny zastępczej szczegółowych informacji.
4. Informacje promujące rodzinną pieczę zastępczą jak i ogłoszenie o możliwości zgłoszenia się na szkolenie ukazały się w lokalnej prasie, w radiu oraz stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu.

W 2017 r. szkolenia dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze wg. programu „Sztuka rodzicielstwa zastępczego” ukończyło 6 osób. Jest to autorski program Centrum w Inowrocławiu, który w sierpniu 2013 Decyzją nr 11/2013/RZ został zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Kandydaci odbyli również 10 godzinne praktyki w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w zawodowej rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego. Osoby te otrzymały kwalifikacje do pełnienia niezawodowych rodzin zastępczych.

Dodatkowo PCPR zakwalifikowało 5 osób do szkolenia i pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Kandydaci uczestniczyli w szkoleniu organizowanym ramach projektu „Rodzina w Centrum” realizowanego w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu.

7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

- a) grup wsparcia,
- b) specjalistycznego poradnictwa.

W 2017 roku średnio raz w miesiącu na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu odbywały się spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych. Zawodowe rodziny zastępcze miały możliwość wymiany doświadczeń w pracy z dzieckiem agresywnym, zaburzonym, wypracowanymi przez siebie metodami oddziaływać na małych. Rodzice zastępczy udzielali sobie nawzajem wsparcia i pomocy, które również dotyczyło metod odreagowywania stresu wywołanego przejściem ich podopiecznych do rodziny adopcyjnej. Wiele emocji budziły dyskusje na takie tematy jak: adopcja zagraniczna, współpraca z rodzinami biologicznymi. Opiekunowie dzielili się uwagami dotyczącymi ich aktualnej sytuacji rodzinnej, problemami ze swoimi podopiecznymi oraz przeżyciami jakie im towarzyszyły w okresie wakacji letnich. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zachęcali zaś opiekunów do korzystania z superwizji, pomocy psychologicznej w ramach projektu „Rodzina w Centrum” oraz możliwości uczestniczenia opiekunów w warsztatach organizowanych w ramach ww. projektu. Opiekunowie zastępczych uczestniczący w różnych szkoleniach w ramach samokształcenia przeprowadzili krótkie prelekcje dla pozostałych rodzin. Tematyka obejmowała zagadnienia dotyczące specyfiki funkcjonowania i pracy z dzieckiem z FAS, treningu zastępowania agresji, czy też metod ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne.

Również na spotkaniach spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych następowała wymiana informacji, opiekunowie dzielili się swoimi problemami i troskami dotyczącymi problemów wychowawczych i opiekuńczych oraz relacji z rodzicami biologicznymi podopiecznych. W ramach grupy wsparcia podnoszono kompetencje wychowawcze i opiekuńcze rodziców, omawiano m.in. kwestie dotyczące motywowania dzieci i budowania u nich poczucia własnej wartości. Na jednym ze spotkań radca prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu zapoznał opiekunów z udzielanymi świadczeniami z pomocy społecznej, z których także mogą korzystać rodziny zastępcze. W czasie kiedy opiekunowie prowadzili dyskusje, ich najmłodsi podopieczni mieli możliwość udziału w zajęciach zabezpieczających dla dzieci.

Doskonałą okazją do integrowania się środowiska rodzinnej pieczy zastępczej były imprezy organizowane przez tutaj Centrum tj. podczas balu karnawałowego dla dzieci w klubie „Przydomek”, pikniku we wsi Wielowieś z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, czy spotkaniu mikołajkowym w MDK w Inowrocławiu. W przyjaznej atmosferze, przy kawie, grillu, cięście opiekunowie zastępczy byli zachęceni do udziału w grupach wsparcia.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu funkcjonowały również grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży. Łącznie wzięło w nich udział 25 podopiecznych z rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy wraz z dziećmi uczestniczyli w następujących formach:

- 1) zimowisko z OHP w Inowrocławiu - 6-10 lutego;
- 2) moc andrzejkowych atrakcji w OHP w Inowrocławiu - 27 listopada;
- 3) warsztaty dzieci i młodzieży z OHP - 28 maja oraz 15 września;
- 4) piknik z okazji Dnia Dziecka zorganizowany przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe GESAL - 27 maja;
- 5) turniej gry w kręgle „Gesal wśród tańczących z kręglami” lipiec-sierpień.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu realizuje projekt „Rodzina w Centrum”. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu z trzema Miejskimi Ośrodkami Pomocy Rodzinie, jednym Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz dziewiętnastoma Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie z województwa kujawsko – pomorskiego. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim.

Projekt skierowany jest do:

- ✓ osób przebywających w pieczy zastępczej,
- ✓ osób opuszczających pieczę zastępczą,
- ✓ osób sprawujących pieczę zastępczą,
- ✓ osób w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum” zaplanowano następujące formy wsparcia:

- ✓ specjalistyczne poradnictwo rodzinne:
 - pedagogiczne,
 - poradnictwo prawne,
 - poradnictwo psychologiczne,

- poradnictwo psychiatryczne,
- ✓ warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie,
- ✓ zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów,
- ✓ warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą,
- ✓ wyjazdy edukacyjne 5-dniowe wzmacniające więzi i relacje pomiędzy rodzicami a dziećmi,
- ✓ superwizja rodzin zastępczych,
- ✓ bony edukacyjne dla osób opuszczających pieczę zastępczą.

W 2017 roku ze specjalistycznego poradnictwa skorzystało 87 rodzin zastępczych – 106 rodziców zastępczych i 86 wychowanków oraz 74 osoby z rodzin naturalnych mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pedagog przepracował z uczestnikami projektu 450 godzin, natomiast psycholog 743 godziny. Prawnik udzielił 100 porad, a psychiatra 17 porad. Rodzice zastępczy korzystali z oferowanej tylko dla nich pomocy tj. superwizji rodzin zastępczych, która obejmowała 209 godzin.

W wyjeździe edukacyjnym mającym na celu poprawę komunikacji w rodzinach i wzmocnienie kompetencji społecznych uczestników (warsztat dla rodziców, warsztat dla dzieci, wspólny warsztat, coach) udział wzięło 40 osób.

8. Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W związku z wejściem w życie w 2012 r. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została podjęta przez Radę Powiatu Inowrocławskiego uchwała Nr XXVI/265/2012 z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zmian w organizacji instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Inowrocławskim, poprzez przypisanie z dniem 1 stycznia 2013 r. Ośrodkowi Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu zadań centrum organizacyjnego i administracyjno-ekonomicznego.

9. Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Realizacja zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej przypisanych powiatowi wymaga wyboru przez starostę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wyznaczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostało uregulowane w 2011 r.

10. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym i placówkom opiekuńczo - wychowawczym informację o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

Do właściwych placówek zdrowia kierowano pisma z prośbą o przekazanie dokumentacji medycznej (historia choroby, karta szczepień) oraz przekazania informacji dotyczącej potencjalnych obciążeń zdrowotnych w rodzinie.

11. Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka; pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

W okresie sprawozdawczym prowadzono rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe w okresie sprawozdawczym zaktualizowały niezbędne zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz opinię psychologiczną o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Opiekunowie zastępczy przedstawili również aktualne informacje dotyczące danych zawartych w art. 46 ust. 2 ustawy.

Każdorazowa zmiana danych w rejestrze była przekazywana do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu. W 2017 r. wysłano do sądu 12 aktualizacji rejestru.

12. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z ośrodkami pomocy społecznej w celu zgromadzenia niezbędnej dokumentacji dziecka w tym dokumentacji medycznej, szkolnej, rodzinnej, a także planów pracy z rodziną biologiczną

i funkcjonowaniem rodziny dziecka. Zgodnie z obowiązującymi przepisami koordynatorzy nawiązywali współpracę z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin, którzy współuczestniczyli w opracowaniu planu pomocy dziecku.

13. Finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,***
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,***
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.***

Do zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu należy organizowanie opieki w spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzinach zastępczych poprzez:

- udzielanie wsparcia oraz pomocy pieniężnej na częściowe zaspokojenie potrzeb dzieci w tych rodzinach,
- przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej usamodzielnianym wychowankom tych rodzin,
- wypłatę wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych.

Wydatki na pieczę zastępczą wyniosły 10 970 802,79 zł co stanowiło 7% planowanych wydatków budżetu powiatu (156 521 068,65 zł).

W okresie sprawozdawczym na pieczę rodzinną wydatkowano 5 306 777,97 zł, co stanowiło 3,39% planowanych wydatków budżetu powiatu, z czego na:

- 1) dotacje celowe w wysokości 618 602,04 zł na świadczenia i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych dla powiatów, w których przebywało 47 dzieci pochodzących z powiatu inowrocławskiego;

Poszczególnym powiatom przekazano następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota wydatkowanych środków w zł
1	Powiat Bydgoski	3	34 017,26
2	Miasto Bydgoszcz	2	12 660,00
3	Powiat Chełmiński	1	12 000,00
4	Powiat Chojnicki	1	21 169,74
5	Powiat Drawski	1	2 451,61
6	Powiat Gnieźnieński	5	80 926,88
7	Powiat Gołdapski	1	12 500,00
8	Powiat Grudziądzki	2	19 105,04
9	Powiat Kępiński	2	27 000,00
10	Powiat Koniński	3	44 702,30
11	Miasto Konin	2	24 000,00
12	Powiat Mogileński	6	55 342,58
13	Powiat Nakielski	9	149 980,36
14	Powiat Rypiński	1	7 920,00
15	Powiat Tczewski	1	7 920,00
16	Powiat Toruński	1	12 000,00
17	Miasto Toruń	1	8 420,00
18	Powiat Tucholski	1	43 079,60
19	Powiat Wejherowski	1	12 000,00
20	Powiat Żniński	3	31 406,67
Razem		47	618 602,04

- 2) świadczenia w wysokości 3 276 987,18 zł dla 183 rodzin zastępczych, w tym 11 zawodowych, w których przebywało 266 dzieci;
- 3) usamodzielnienie wychowanków w wysokości 536 765,43 zł, z czego:
 - świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 85 osób) - 401 531,04 zł,
 - pomoc rzeczowa (dla 17 osób) - 43 700,00 zł,

- pomoc na usamodzielnienie (dla 19 osób) - 83 841,00 zł,
- pomoc mieszkaniowa (dla 8 osób) - 7 693,39 zł,
- 4) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 11 zawodowych rodzin zastępczych w wysokości 352 951,50 zł;
- 5) wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla osoby zatrudnionej do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w wysokości 42 279,96 zł;
- 6) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 9 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 431 710,84 zł;
- 7) pozostałe koszty (delegacje służbowe, badania psychologiczne kandydatów, opłaty bankowe, itp.), w tym obsługi dodatku wychowawczego w wysokości 47 481,02 zł.

W okresie sprawozdawczym Powiat Inowrocławski otrzymał środki w kwocie 253 595,48 zł na finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie 23 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych. Poszczególne powiaty przekazały następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Powiat Bielski	1	8 720,00
2	Powiat Braniewski	3	24 510,00
3	Miasto Bydgoszcz	4	81 530,76
4	Powiat Bydgoski	1	7 920,00
5	Powiat Koniński	1	7 920,00
6	Miasto Legnica	3	16 466,66
7	Powiat Legnicki	2	26 900,00
8	Powiat Malborski	1	7 920,00
9	Powiat Mogileński	2	20 320,00
10	Miasto Ruda Śląska	2	28 850,00
11	Powiat Słupski	1	7 920,00
12	Powiat Żniński	2	14 618,06
	Razem	23	253 595,48

Ustawa zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia kosztów w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy) i 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinie zastępczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 347 181,64 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Gmina Gniewkowo	13	37 669,84
2	Miasto Inowrocław	69	191 234,15
3	Gmina Inowrocław	10	25 941,34
4	Gmina Janikowo	8	9 763,90
5	Gmina Kruszwica	17	45 328,48
6	Gmina Pakość	7	22 972,35
7	Gmina Rojewo	3	11 014,89
8	Gmina Złotniki Kujawskie	3	3 256,69
Razem		130	347 181,64

Z tego kwota 57 353,93 zł stanowiła wpływy za pobyt dzieci w pieczy w pierwszym roku, kwota 71 935,01 zł za pobyt w drugim roku natomiast kwota 217 892,70 zł za pobyt w trzecim roku.

Podsumowując w roku sprawozdawczym na 266 wychowanków w rodzinach zastępczych inne jednostki samorządu terytorialnego pokrywały całość wydatków 23 wychowanków, a gminy częściowo pokrywały wydatki 130 wychowanków, co stanowiło 53,5%. W roku poprzednim na 269 wychowanków w rodzinach zastępczych inne jednostki samorządu terytorialnego pokrywały całość wydatków 22 wychowanków, a gminy częściowo pokrywały wydatki 105 wychowanków, co stanowiło 42,5%.

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „Rodziny zastępcze” były:

- 1) środki własne powiatu w wysokości 3 365 433,74 zł;
- 2) wpłaty dokonywane przez gminy w wysokości 347 181,64 zł;
- 3) dotacje celowe od innych jednostek samorządu terytorialnego na dzieci przebywające w rodzinach zastępczych w wysokości 253 595,48 zł;
- 4) dotacja celowa z budżetu państwa na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 188 284,16 zł;
- 5) dotacja celowa z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związana z realizacją dodatku wychowawczego w wysokości 1 152 282,95 zł.

W okresie sprawozdawczym na instytucjonalną pieczę zastępczą wydatkowano 5 664 024,82 zł, co stanowiło 3,61% planowanych wydatków budżetu powiatu, z czego na:

- 1) działalność Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu wydatkowano 4 858 755,97 zł;
- 2) dotacje celowe na 14 dzieci z terenu naszego powiatu, które przebywały w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów Powiat Inowrocławski poniósł wydatki w kwocie 506 778,29 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota przekazanych środków w zł
1	Powiat Chełmiński	1	40 470,27
2	Powiat Człuchowski	3	124 889,88
3	Powiat Gnieźnieński	1	64 274,36
4	Powiat Grudziądzki	1	43 790,07
5	Powiat Opatowski	1	51 629,03
6	Województwo Podkarpackie	1	11 514,11
7	Województwo Podlaskie	1	75 618,78
8	Powiat Świecki	1	23 975,04
9	Powiat Turecki	1	6 207,77

10	Miasto Włocławek	3	64 408,98
Razem		14	506 778,29

- 3) usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 270 281,69 zł, z czego:
- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 46 osób) - 183 816,91 zł,
 - pomoc rzeczowa (dla 7 osób) - 16 800,00 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 11 osób) - 50 100,00 zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 15 osób) - 19 564,78 zł,
- 4) usamodzielnienie wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych w wysokości 28 208,87 zł, z czego:
- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 7 osób) – 24 280,20 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 1 osoby) – 1 722,00 zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 1 osoby) – 2 206,67 zł,
- 5) na obsługę finansową przekazanych świadczeń wydatkowano kwotę 153,30 zł.

Od 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia wydatków w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy), 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) i 50% (w trzecim roku i następnych latach) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 1 035 577,51 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Gmina Dąbrowa Biskupia	1	7 829,58
2	Gmina Gniewkowo	12	210 592,55
3	Miasto Inowrocław	47	449 855,71

4	Gmina Inowrocław	9	88 562,36
5	Gmina Janikowo	2	29 902,77
6	Gmina Kruszwica	9	103 124,66
7	Gmina Rojewo	5	135 523,83
8	Gmina Złotniki Kujawskie	1	10 186,05
Razem		86	1 035 577,51

Z tego kwota 95 361,68 zł stanowiła wpływy za pobyt dzieci w pieczy w pierwszym roku, kwota 221 513,74 zł za pobyt w drugim roku natomiast kwota 718 702,09 zł za pobyt w trzecim roku.

Podsumowując w roku sprawozdawczym na 128 wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych gminy częściowo pokrywały wydatki 86 wychowanków, co stanowiło 67,2%. W roku poprzednim na 139 wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych gminy częściowo pokrywały wydatki 86 wychowanków, co stanowiło 61,9%.

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „Placówki opiekuńczo-wychowawcze” były:

- 1) środki własne powiatu w wysokości 4 575 422,74 zł;
- 2) wpłaty dokonywane przez gminy w wysokości 1 035 577,51 zł;
- 3) dotacje celowe na składkę zdrowotną w wysokości 53 024,57 zł.

14. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) przekazano w wersji elektronicznej sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. w lipcu 2017 r. sprawozdanie za okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. oraz w styczniu 2018 r. sprawozdanie za okres od 1 lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

15. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej danych, o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

W 2017 r. powiat inowrocławski przekazał do biura informacji gospodarczej dane o 48 rodzicach biologicznych, których zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej przekraczają 12 miesięcy.

II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2017 r. badania psychologiczne przeszło 5 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Diagnoza obejmowała określenie predyspozycji i motywacji kandydatów. W przypadku jednej zawodowej rodziny zastępczej w związku z wygaśnięciem dotychczasowej umowy przeprowadzono kolejną kwalifikację, która zakładała badanie pod kątem motywacji i predyspozycji oraz ewentualnego wypalenia zawodowego opiekunów.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Na terenie powiatu inowrocławskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W 2017 r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeszkolili 13 spokrewnionych z dzieckiem opiekunów zastępczych. 10-godzinne warsztaty zawierały treści dostosowane do potrzeb rodziny wynikających ze specyfiki rozwojowej małoletnich przebywających w pieczy zastępczej.

6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Funkcjonowanie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zostało opisane w zadaniach powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

W przypadku umieszczenia w zawodowej rodzinie zastępczej czwartego dziecka, Centrum zatrudniało osobę do pomocy w opiece. Taka sytuacja miała miejsce w 6 zawodowych rodzinach zastępczych.

W sierpniu 2017 r. z powodu urlopu udzielonego zawodowej rodzinie zastępczej, opiekę nad 4 dziećmi powierzono rodzinie pomocowej. Pieczę nad dziećmi sprawowali wówczas małżonkowie, którzy posiadają kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

W 2017 r., Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria” w Inowrocławiu, w ramach współpracy z PCPR, podobnie jak w latach poprzednich, stworzyło rodzinom zastępczym możliwość korzystania z bezpłatnej pomocy w nauce. Dzieci mogły uzyskać wsparcie z matematyki, języka angielskiego oraz pomoc w opanowaniu bieżącego materiału. Kilkuletnia współpraca wolontariuszy z podopiecznymi rodzin zastępczych zaowocowała nawiązaniem się bliższych relacji.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

W 2017 r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej w celu realizacji założonych zadań podjął współpracę z niżej wymienionymi instytucjami:

a) inne powiatowe centra pomocy rodzinie:

- zawierano porozumienia dotyczące warunków pobytu, wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- porozumiewano się w sprawie wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

b) Ośrodek Adopcyjny w Jaksicach:

- zgłaszano informację o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną,
- przy uczestnictwie pracownika Ośrodka dokonywano okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

c) sądy:

- wnioskowano o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz o ustalenie opiekuna prawnego,
- po dokonaniu oceny sytuacji dziecka i sformułowaniu jej na piśmie organizator rodzinnej pieczy zastępczej przekazywał do właściwego sądu opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy,
- informowano sąd o możliwości powrotu dziecka do rodziny w przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej,
- w przypadku braku możliwości powrotu do rodziców biologicznych w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej występowano do sądu z wnioskiem o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej,
- dochodzono przed sądem świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka w przypadku gdy od jego umieszczenia w pieczy zastępczej upłynął rok.

d) instytucje oświatowe (szkoły, przedszkola, żłobki):

- pozyskiwano informacje dotyczących postępów dzieci w nauce, zachowania w szkole oraz współpracy opiekunów zastępczych z ww. instytucjami,

- na zaproszenie Centrum przedstawiciele instytucji oświatowych uczestniczyli w ocenie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej,
 - występowano o informacje na temat aktualnej sytuacji szkolnej (frekwencja szkolna) osób usamodzielnionych kontynuujących naukę szkolną.
- e) ośrodki pomocy społecznej:
- współpracowano z asystentami rodziny i pracownikami socjalnymi w celu rozeznania sytuacji rodziny biologicznej oraz monitorowano działania podejmowane przez rodziców biologicznych w kierunku przywrócenia praw do opieki nad dzieckiem,
 - na zaproszenie Centrum asystenci rodziny/pracownicy socjalni uczestniczyli w ocenie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej celem ustalenia zasadności dalszego pobytu w pieczy,
 - na prośbę PCPR ośrodki pomocy społecznej udzielały pisemnej opinii dotyczącej sytuacji socjalno-bytowej i określały możliwość powrotu dzieci do rodziców biologicznych.
- f) Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Wielowieś Gmina Pakość i Koło Gospodyń Wiejskich:
- zorganizowano wspólnie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie festynu z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
- g) Stowarzyszenie Rozwoju Jaksic:
- w ramach współpracy wychowankowie rodzin zastępczych mieli możliwość skorzystania z wyjazdu wakacyjnego na kolonie do Niemiec,
- h) Ochotniczy Hufiec Pracy w Inowrocławiu:
- ww. instytucja umożliwiała wychowankom rodzin zastępczych udział w zajęciach świetlicowych organizowanych w godzinach popołudniowych,
- i) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Gesal”:
- na zaproszenie Firmy wychowankowie rodzin zastępczych uczestniczyli w pikniku.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Niektóre rodziny zastępcze korzystały z poradnictwa prawnika, psychologa funkcjonującego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Jednocześnie koordynatorzy

weszli 1 439 razy w środowisko rodzin zastępczych. Podczas tych wizyt udzielali porad i starali się pomagać w rozwiązywaniu bieżących spraw.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum” dzieci z rodzin zastępczych i naturalnych uczestniczyły w cyklicznych warsztatach pn. „Moje emocje”. Warsztaty te miały na celu zapoznanie dzieci z pojęciem różnych emocji i naukę radzenia sobie z nimi. Łącznie w dwóch cyklach udział wzięło 18 dzieci.

10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Do dyspozycji rodzin zastępczych są prawnicy zatrudnieni w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Inowrocławiu. Działalność prawnika polegała na udzielaniu poradnictwa prawnego rodzinom zastępczym, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek, ofiarom przemocy w rodzinie. Udzielano porad prawnych z zakresu wykonywania władzy rodzicielskiej, ustalania osobistych kontaktów z dzieckiem, alimentacji, a także udzielano pomocy w sporządzaniu pism procesowych.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum” prawnik udzielił 100 porad zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego.

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Centrum co trzy miesiące przeprowadzało okresową ocenę sytuacji dzieci do lat trzech przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, a dla starszych podopiecznych co pół roku.

W celu dokonania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej zbierał informacje m.in. z dokumentów źródłowych (karty dziecka, karty rodziny zastępczej, wysłuchania małoletniego, obserwacji poczynionych w środowisku i innych dokumentów źródłowych posiadanych przez organizatora).

Informacje na temat dzieci zbierano również poprzez konsultacje z rodzinami zastępczymi, które dotyczyły w szczególności sytuacji zdrowotnej dzieci, sytuacji szkolnej, kontaktu z rodzicami biologicznymi, występujących trudności z dzieckiem i innych ważnych informacji na temat dzieci. W przypadku dzieci w wieku szkolnym pozyskiwano również informacje ze szkoły, w której uczą się podopieczni. Informacja ta dotyczyła w szczególności

ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej małoletnich oraz ustalenie, czy rodzice biologiczni/rodzina zastępcza interesują się postępami dziecka w nauce, jego zachowaniem i funkcjonowaniem w środowisku szkolnym.

Przy dokonywaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej kontaktował się z ośrodkami pomocy społecznej w celu ustalenia informacji dotyczącej funkcjonowania rodziców biologicznych i możliwości przejęcia przez nich opieki.

Zorganizowano zespół do spraw pieczy zastępczej, w którym brali udział przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, a także pedagog, psycholog, pracownik socjalny, koordynator rodzin zastępczych oraz pracownik ośrodka adopcyjnego. Podczas pracy zespołu omawiano sytuację poszczególnych dzieci, dokonano modyfikacji planów pomocy dziecku oraz oceniono zasadność dalszego pobytu małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej. Protokoły dokonanej oceny przekazano do właściwych sądów.

W ciągu roku przeprowadzono 306 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Przedstawiciel organizatora wziął także udział w 21 zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy instytucjonalnej na terenie powiatu.

W 2017 r. przeprowadzono również ocenę funkcjonowania 169 rodzin zastępczych z powiatu inowrocławskiego.

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

W 2017 r. szkolenia dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze wg. programu „Sztuka rodzicielstwa zastępczego” ukończyło 6 kandydatów oraz 5 w ramach projektu „Rodzina w Centrum”. 11 osób otrzymało kwalifikacje do pełnienia niezawodowych rodzin zastępczych.

13. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

W 2017 r. badaniom psychologicznym potwierdzającym motywację i predyspozycje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poddało się 48 opiekunów zastępczych i 5 kandydatów do pełnienia tej funkcji.

W 2017 r. PCPR jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej organizował spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych. Opiekunowie zastępczy mieli możliwość wymiany doświadczeń, podniesienia swoich kwalifikacji. Opiekunowie wymieniali się wiedzą zdobytą na różnych szkoleniach organizowanych przez ROPS w Toruniu, bądź w ramach projektu „Rodzina w Centrum”.

W 2017 roku w ramach realizacji projektu „Rodzina w Centrum” przeprowadzone zostały warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie zarówno dla rodziców zastępczych jak i dla rodziców naturalnych mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Łącznie odbyło się 6 warsztatów, w których uczestniczyło 47 osób. Tematyka warsztatów obejmowała m.in. doskonalenie kompetencji wychowawczych, umiejętności wychowawcze w obliczu trudności oraz uzależnienia wśród dzieci i młodzieży. Na czas trwania warsztatów została zapewniona opieka animatora dla dzieci, których rodzice uczestniczyli w warsztatach.

14a. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- 1) coaching rodzinny – techniki i wsparcia systemu rodzinnego;
- 2) konferencja „Reaguj! Dziecko to też człowiek! Stop przemocy!”;
- 3) diagnostyka psychopedagogiczna – techniki i narzędzia kompleksowej diagnozy;
- 4) seminarium dot. rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 5) metody ruchu rozwijającego Weroniki Scherborne;
- 6) „Bezpieczni w służbie i pracy”- czyli jak pracować z trudnym podopiecznym.

15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawił sprawozdanie Staroście Inowrocławskiemu i Radzie Powiatu Inowrocławskiego w kwietniu 2016 r. Sprawozdanie stanowiło załącznik do uchwały Nr XXVI/210/2017 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 31 marca 2017 r.

16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2017 r. zgłoszono 19 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego w Jaksicach. Dla 8 małoletnich pozyskano rodzinę i zakończono procedurę adopcyjną.

17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2017 r. jedna z zawodowych rodzin zastępczych wystąpiła z wnioskiem o udzielenie 30 dni urlopu w związku z koniecznością poddania się planowemu zabiegowi operacyjnemu jednego z opiekunów. W rodzinie tej było wówczas umieszczonych czworo dzieci, dla których należało zabezpieczyć opiekę. Sprawowanie pieczy nad małoletnimi zaproponowano małżeństwu, które pomyślnie przeszło szkolenie i uzyskało kwalifikację do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Kandydaci po podpisaniu stosownej umowy zlecenia zostali zatrudnieni w tutejszym Centrum jako rodzina pomocowa.

III. Opłata za pobyt w pieczy zastępczej rok 2017.

Zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty za dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zobowiązanych było 136 matek i 134 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 101 matek na rzecz 135 dzieci oraz 88 ojców na rzecz 113 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miało 19 matek na rzecz 24 dzieci oraz 27 ojców na rzecz 29 dzieci.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Zobowiązanych było 17 matek i 15 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 11 matek na rzecz 16 dzieci oraz 9 ojców na rzecz 13 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miało 4 matek na rzecz 6 dzieci oraz 4 ojców na rzecz 4 dzieci.

Zgodnie z art. 193 ust. 2 za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zobowiązanych było 65 matek i 68 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 53 matek na rzecz 97 dzieci oraz 54 ojców na rzecz 81 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miały 5 matki na rzecz 11 dzieci oraz 11 ojców na rzecz 21 dzieci.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających na terenie innych powiatów.

Zobowiązanych było 9 matek i 9 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 8 matek na rzecz 11 dzieci oraz 8 ojców na rzecz 11 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miała 1 matka na rzecz 1 dziecka oraz 1 ojciec na rzecz 1 dziecka.

IV. Postępowania alimentacyjne.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

W 2017 r. dyrektor Centrum złożył 27 pozwów o ustalenie alimentów w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 14 pozwów o ustalenie alimentów w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego. Zobowiązanych było 132 matki i 109 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciły 73 matki na rzecz 97 dzieci oraz 36 ojców na rzecz 41 dzieci;
- 2) zasądzone alimenty miały 48 matki na rzecz 72 dzieci oraz 67 ojców na rzecz 110 dzieci;
- 3) nie miało ustalonych alimentów 11 matek na rzecz 38 dzieci oraz 6 ojców na rzecz 14 dzieci.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Zobowiązanych było 17 matek i 15 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciły 2 matki na rzecz 3 dzieci oraz 1 ojciec na rzecz 1 dziecka;
- 2) zasądzone alimenty miało 14 matek na rzecz 22 dzieci oraz 13 ojców na rzecz 18 dzieci;
- 3) nie miało ustalonych alimentów 1 matka na rzecz 1 dziecka i 1 ojciec na rzecz 1 dziecka.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego. Zobowiązanych było 65 matek i 68 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciło 25 matek na rzecz 39 dzieci oraz 12 ojców na rzecz 20 dzieci;
- 2) zasądzone alimenty miało 26 matek na rzecz 47 dzieci oraz 47 ojców na rzecz 65 dzieci;
- 3) nie miało ustalonych alimentów 14 matek na rzecz 21 dzieci oraz 9 ojców na rzecz 17 dzieci.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających na terenie innych powiatów. Zobowiązanych było 9 matek i 9 ojców, z tego:

- 1) zasądzone alimenty miały 3 matki na rzecz 5 dzieci oraz 6 ojców na rzecz 7 dzieci;
- 2) dobrowolne alimenty płaciła 1 matka na rzecz 3 dzieci oraz 1 ojciec na rzecz 3 dzieci;
- 3) nie miało ustalonych alimentów 5 matek na rzecz 5 dzieci oraz 2 ojców na rzecz 2 dzieci.

V. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2018.

Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej obejmują zadania powiatu i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z tego zakresu i są ujęte w budżecie na 2018 rok.

Za priorytetowe w 2018 r. uznano:

- 1) promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu inowrocławskiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i rodziny pomocowe oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu, w szczególności poprzez rozwój wolontariatu na rzecz systemu pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci oraz możliwości finansowych powiatu, w tym zagwarantowanie w budżecie Powiatu Inowrocławskiego środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych;
- 3) utworzenie jednej rodziny zastępczej zawodowej;
- 4) wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym;
- 5) objęcie rodzin opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- 6) organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 7) dalsze prowadzenie grupy wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- 8) na świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych potrzeba 2 241 640 zł;

- 9) na pomoc jednorazową i losową rodzin zastępczych potrzeba 45 000 zł;
- 10) na wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 325 200 zł;
- 11) na wynagrodzenie rodzin pomocowych potrzeba 10 000 zł;
- 12) na wynagrodzenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej 377 830 zł;
- 13) na zatrudnienie pomocy dla zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 50 000 zł;
- 14) na opłaty związane z utrzymaniem i remontem pomieszczeń zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 25 000 zł;
- 15) na dofinansowanie do wypoczynku dziecka potrzeba 35 000 zł;
- 16) na pomoc pieniężną dla osób usamodzielnianych potrzeba 925 076 zł, w tym:
 - na kontynuowanie nauki - 691 395 zł,
 - na wyprawki rzeczowe - 64 749 zł,
 - na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych - 39 800 zł,
 - na usamodzielnienie - 129 132 zł;
- 17) na dotacje dla powiatów na dzieci w rodzinach zastępczych 679 096 zł;
- 18) na dotacje dla powiatów na dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 713 100 zł;
- 19) na funkcjonowanie Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny 5 215 399 zł.

Opracował: Rafał Walter

Inowrocław, marzec 2018 r.